

Datum: 18.02.2012.

**N/r. Članovima Interresorne radne grupe za izmjene
Zakona o finansiranju političkih stranaka BiH**

**Predmet: Otvoreno pismo članovima Interresorne radne grupe za izmjene Zakona o
finansiranju političkih stranaka BiH**

Poštovani,

Obraćamo vam se u vezi sa nacrtom novog Zakona o finansiranju političkih partija Bosne i Hercegovine koje je sačinio g.din Bariša Čolak, dopredsjedavajući Interresorne radne grupe i ministar pravde BiH, i prijedlozima koje su Transparency International Bosne i Hercegovine (TI BiH) i Fond otvoreno društvo Bosne i Hercegovine (FOD BiH), dostavili Interresornoj radnoj grupi za unaprijeđenje pomenutog Zakona.

Kao organizacije sa višegodišnjim iskustvom monitoringa i analiza zakonskog okvira, ali i primjene zakona u oblasti finansiranja političkih partija, TI BiH i FOD smatraju da će, usvoji li se ovakav nacrt Zakona, ponovo biti propuštena prilika za njegovo unapređenje, posebno po pitanju rješenja za smanjenje mogućnosti zloupotrebe zakona i povećanja nivoa transparentnosti političkih partija.

Naime, nacrt novog Zakona o finansiranju političkih partija Bosne i Hercegovine povećava limite na donacije pravnih i fizičkih lica, pri čemu je za pravna lica, uzimajući u obzir statističke pokazatelje o prosječnim platama, predviđeni limit gotovo četverostruko povišen. Smatramo da povećanje limita na donacije može dovesti do još većeg uticaja donatora na rad političkih partija, podsjećajući da svi međunarodni principi i smjernice upravo vode ka sve većem smanjenju mogućih neprimjerenih uticaja na politiku partije i donošenje odluka s njihove strane.

S druge strane, dok su u sadašnjem Zakonu o finansiranju političkih partija Bosne i Hercegovine potpuno zabranjene donacije privatnih preduzeća koja obavljaju usluge na osnovu ugovora sa Vladom, prema nacrtu novog Zakona političkim partijama se ove donacije omogućavaju, pod uslovom da vrijednost ugovora sa Vladom u jednoj kalendarskoj godini ne prelazi iznos od 10.000 KM. Smatramo da je prethodno zakonsko rješenje bilo adekvatnije, posebno imajući u vidu mogućnost da na osnovu donacija političkim partijama, privatna preduzeća mogu imati povlašten položaj pri sklapanju ugovora s Vladom, što predstavlja jedan od najštetnijih oblika korupcije.

Takođe, mnoge od preporuke koje je članovima Interresorne radne grupe dostavila misija OSCE, kao i preporuke GRECO, nisu ispoštovane. Jedna od njih je preporuka uvođenja obaveze vršenja transakcija preko jedinstvenih bankovnih računa, što se u nacrtu novog Zakona uopšte ne spominje.

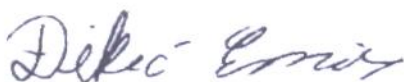
Skrećemo pažnju da je misija OSCE upozoravala i da se moraju detaljno definisati dozvoljene svrhe utroška budžetskih sredstava, povodom čega su TI BiH i FOD BiH dostavili i konkretne prijedloge koji bi pojačali ulogu Službe za reviziju Centralne Izborne Komisije BiH pri nadzoru nad troškovima političkih partija. Dosadašnja praksa je pokazala da se prilikom revizija finansijskih izvještaja političkih partija najveći fokus stavlja na njihove prihode, dok se veoma malo pažnje posvećuje rashodima. Imajući u vidu da, prema podacima Centralne Izborne Komisije BiH, oko 80% prihoda političkih partija čine subvencije iz budžeta različitih nivoa Bosne i Hercegovine, neophodno je mnogo više pažnje posvetiti i načinima trošenja sredstava poreskih obveznika. Ukoliko se usvoji nacrt novog Zakona u predloženom obliku, ovo pitanje će ostati neriješeno, a građani opet neće imati uvid u načine trošenja budžetskih sredstava.

Prema GRECO preporukama, ali i našim prijedlozima ranije dostavljenim, neophodno je definisati sankcije koje će biti efektivne i koje će biti srazmjerne mogućoj dobiti kroz predviđena kršenja Zakona o finansiranju političkih partija Bosne i Hercegovine. Nažalost, u nacrtu novog Zakona, novčane sankcije su previše niske, i nikako srazmjerne mogućoj dobiti od zloupotrebe zakona, dok su u isto vrijeme izostavljene bilo koje druge sankcije osim novčanih. Smatramo da je neophodno povećati visinu i opseg predviđenih sankcija, kako bi se političke partije motivisale da poštuju Zakonom propisane norme, jer u protivnom ni sankcije, niti nadzor nad partijama neće imati efekta.

Na samom kraju, ponovo se osvrćući na preporuke GRECO, misije OSCE, i naše prijedloge, smatramo neophodnim detaljnije definisanje odredaba koje se odnose na transparentnost finansijskih izvještaja političkih partija. Prema nacrtu novog Zakona o finansiranju političkih partija Bosne i Hercegovine, finansijski izvještaji će se objavljivati od strane Centralne Izborne Komisije BiH, i od strane političkih partija, međutim ostaje nedefinirano da li će se objavljivati kompletni finansijski izvještaji političkih partija, ili samo dijelovi izvještaja kao što je do sada bio slučaj. Smatramo da je neophodan kompletan uvid u načine finansiranja političkih partija, uključujući i imena donatora i iznose donacija, kao i utrošak sredstava iz budžeta, kako bi građani i stručna javnost mogli vršiti nadzor nad partijama za koje imaju mogućnost glasati na izborima.

Iskreno se nadamo da će članovi Interresorne radne grupe uzeti u obzir sve navedene komentare i dostavljene prijedloge, te da će se ipak iskoristiti pružena prilika za stvarno unaprijeđenje odgovornosti i transparentnosti finansiranja političkih partija u Bosni i Hercegovini, kao i nadzoru nad istim.

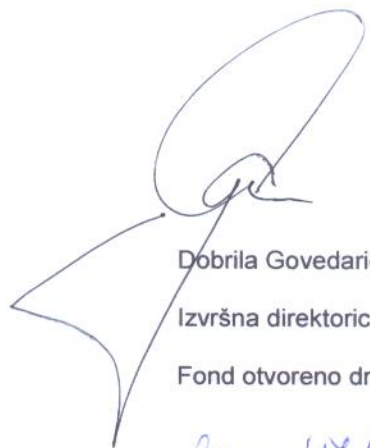
S poštovanjem,

Emir Đikić

Predsjedavajući Odbora direktora

Transparency International BiH

Dobrila Govedarica

Izvršna direktorica

Fond otvoreno društvo BiH

Bejr. 47/12